

Co nového vyšlo v naší malotirážní edici Pramínek?

Osobním vzpomínkám Dr. Michala Flegla, někdejšího pražského památkáře (v letech 1962-1970), historika a emeritního profesora starších českých dějin na ETF UK v Praze (1990-2010) je zasvěcen jeden z letošních sešitů pražské edice Pramínek. Ve dvanácti kapitolách jsou tu připomenuti autorovi vzácní přátelé - starší kolegové z umělecko-historických oborů, architektury a památkové péče (Dobroslav Líbal, Alois Kubiček, nebo Bohumír Kozák - kreslíř staré Prahy z Velké Lhoty na Dačicku). Také editor Pekařova díla a vykonavatel jeho závěti Josef Hobzek, pověstný svou pracovní přesností a spolehlivostí. V odborných kruzích měl přátelskou přezdívku „rejstříkový šejk“. K zamyšlení nad velkou šíří regionální vlastivědné práce vybízí medailon archiváře Jiřího Tywoniaka.

Publikaci uzavírají postřehy ze života a díla badatelů agrárních a církevních dějin (Emanuel Janoušek, Ferdinand Hrejsa rodák z Humpolce, Rudolf Říčan, Jan Heller). Opomenuti samozřejmě nezůstali ani páni profesori z dob autorových studií historie a českého jazyka na FF UK, např. Jindřichohradečan František Roubík, František Kutnar a jazykovědec - dialektolog Antonín Frinta.

Dr. Michal Flegl dnes k vydání s úsměvem dodává: „Jak tomu říkám? Toulky nenávratnem. Zážitky podmíněné setkáním s předchůdci jsem místy opřel o své staré písemné poznámky, nebo korespondenci. Snad jsem se ubránil sentimentu a psal věcně. Přesto je můj pohled ovlivněn osobními sympatiemi. Drobné statě možná trochu přispějí k uvědomění kontinuity v našem dějepisectví. Nic víc si autor nemůže přát.“

Michal Flegl: Jak jsem je znal ... Portréty osobností - dějiny a památky

Vydal Historicko-vlastivědný spolek v Českých Budějovicích v redakci časopisu Rodopisná revue. Praha 2012.

Edice Pramínek sv. 24, první vydání, brož. A 4, 28 s., 12 portrétních snímků, ilustrace z privátního archivu autora v textu. Náklad 40 výtisků. Cena 70 Kč, k prodeji na adrese trnkas@volny.cz, ISBN 978-80-905244-0-8

Květy morušovníků mu připomínaly rozkvetlé třešňové sady rodného Lhenicka

Vesnička Praha v Texasu, dříve Mulberry zvaná podle stejnojmenného potoka, jenž teče skoro středem této osady má na březích hojnost morušových stromů [morušovník bílý, mulberry, na snímku]. V krajině té usadil se nejprve Matěj Novák, rodilý z Vadkova u Lhenic v Čechách, nyní již zemřelý, který přibyl do Texasu v roce 1854.

Za těchto starých dob v Texasu bylo ovšem těžko se životu člověku chudému, místní řeči a způsobům neznalému. Avšak Matěj Novák nezoufal. Pracoval, strádal a pomaloučku se učil na svízele zapomínat mezi třemi Američany, kteří tu ve velkých texaských pustinách byli jedinými pány a majetníky rozsáhlých farem. Zabývali se na nich buď chovem dobytka, nebo sadařstvím, majíce zde k práci mnoho set černých otroků. Když pak měl Novák něco peněz našetřeno, zakoupil lacino několik set akrů pozemků, zbudoval si domek a zřídil vlastní farmu. Teprve za pár let sem za ním přišli jiní Češi a Moravané. Roku 1864 už bylo usazeno dvacet rodin. Shromažďovali se každou neděli v obydlí Matěje Nováka ku společné modlitbě. Záhy docházel k nim každý měsíc jeden Francouz - páter Viktor Gury ze vzdálenějšího Frelsburgu.

Farmář Matěj Novák pak daroval jeden ze svých pozemků ke stavbě první malé budovy, kam ke kázání dojížděl polský kněz. Jak těžce osadníci svůj katolický kostelíček budovali? Dříví voženo bylo 150 mil od Prahy. K vykonání cesty té potřebovali tři neděle. Konečně roku 1881 ujal se duchovní správy českých katolíků P. František Žák (píše se nyní po americku Shea) a r. 1892 na stejném místě začal s novostavbou velkého zděného kostela s farou za 12 000 dolarů. Kostel Nanebevzetí Panny Marie tak byl dokončen r. 1895. Farní osada Praha jest dnes nejsilnější českou osadou v Texasu. Do katolické školy tu chodí přes 200 dítek, je zde několik českých obchodů, hostinců, klub „Texan“ a ochotnický spolek „Tyl“. Od r. 1892 v Praze působil i čtenářský svobodomyšlný spolek, který však brzy zanikl. Stát Texas jest zván Lone Star (Osamělá hvězda), samostatnou republikou prohlášen 21. 4. 1836, r. 1845 přijat do svazku Spojených států.

Ukázka z knihy Dějiny Čechův Amerických, díl III, stát Texas. Sepsal Jan Habenicht, Chicago. S mnohými obrazy. Vydáno v St. Louis, tiskem a nákladem časopisu Hlas, 1904.

Co se v knize nepíše? Že Matěj Novák se narodil na Prachaticku v obci Vadkov čp. 1 roku 1818 jako syn zdejšího sedláka Františka Nováka a jeho ženy Kateřiny rozené Borovkové. Do zámoří se vypravil ve věku 36 let s celou rodinou. Matějova manželka Terezie byla o pět let starší a pocházela ze šumavské obce Frantoly (Frauenthal) čp. 23. V novém domově se tak ocitly i jejich děti Jan (12 let), Vavřinec (10 let), šestiletá Barbora a tříletá Maruška. Spolu s nimi se v Mulberry usadila také Matějova svobodná pětadvacetiletá sestra Anna Nováková. K přejmenování místa na Prahu došlo r. 1858.